

AKADÉMIA OZBROJENÝCH SÍL GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA

Akademik

SPRAVODAJCA

JÚN 2009

Český vel'vyslanec prednášal v AOS

Vel'vyslanec Českej republiky na Slovensku JUDr. Vladimír Galuška vystúpil 27. mája 2009 v Akadémii ozbrojených síl. Témou jeho prezentácie bola „Európska bezpečnostná a obranná politika z pohľadu Českej republiky“. Priority Českého predsedníctva v Rade EÚ predstavovali aktuálnu problematiku bezpečnostnej politiky, ktorou sa vel'vyslanec zaoberal. Analyzoval ich v podobe „3E“ - Ekonomika, Energetika a EÚ vo svete. V rámci týchto priorit obsahoval aktuálne problémy finančnej krízy, stabilizácie trhov, konkurencieschopnosti EÚ, ľudských kapacít a demografického vývoja. V aktuálnej energetickej bezpečnosti a spoľahlivosti zdôraznil, že snahou českého predsedníctva v Rade EÚ je riešenie novej plynovej cesty a alternatívnych dodávok plynu do Strednej Európy. V prioritě - EÚ vo svete sa zaoberal európskou politikou susedstva, východným partnerstvom a otázkami rozširovania EÚ.

Vel'vyslanec Galuška predstavil v odrážkach i priority rezortu obrany ČR a jej spoluprácu so strategickými partnermi. Jeho prednášky sa zúčastnili príslušníci Kurzu národnej bezpečnosti, ktorý je najvyšším kurzom v systéme kariérneho vzdelávania profesionálnych vojakov Ozbrojených síl SR, príslušníci Centra kariérneho rozvoja, Ústavu bezpečnosti a učitelia odborných katedier AOS.

Na pôde AOS vel'vyslancu prijal prorektor pre vzdelávanie doc. Ing. Pavel Bučka, CSc.

(hg)

Spravodajca

Akadémia ozbrojených síl
generála Milana Rastislava Štefánika

Ročník V, číslo 10
Akademický rok 2008/2009

Vydavateľ:

Akadémia ozbrojených síl
generála Milana Rastislava Štefánika
Demänová 393
031 01 Liptovský Mikuláš
www.aos.sk

Šéfredaktorka:

PhDr. Jana VITOVSKÁ
tel.: 0960 423888
e-mail: jana.vitovska@aos.sk

Redakčná rada:

Ing. Peter FIANTA - predseda
tel.: 0960 423070
e-mail: peter.fianta@aos.sk

PhDr. Alena HARAGOVÁ
tel.: 0960 422735
e-mail: alena.haragova@aos.sk

Ing. Danuša SPILÁ
tel.: 0960 422529
e-mail: danusa.spila@aos.sk

Mgr. Dušan LITVA, PhD.
tel.: 0960 423088
e-mail: dusan.litva@aos.sk

Zostava, jazyková a grafická úprava:

PhDr. Jana VITOVSKÁ

Tlač:

Tlačiareň AOS, Liptovský Mikuláš

Rozširuje:

AOS L. Mikuláš. Nepredajné.

© Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika

Registračné číslo: EV 1946/08

Editoriál

Stáva sa, že človek zvykne nielen koncom roka, ale i v jeho polovici bilancovať svoj život, svoje úspechy i neúspechy a plánuje v druhej polovici možno aj niečo zmeniť. Mnohí z nás sa zamýšľajú nad tokom polročných udalostí i nad svojou reflexiou týchto udalostí, či pozitívnych alebo negatívnych. Niektoré z nich akoby sa stále cyklicky opakovali.

Vážení čitatelia, držíte v rukách posledné číslo **AKADEMIKA** v tomto akademickom roku. Ďakujem všetkým, ktorí sa svojimi príspevkami pravidelne podieľali na jeho tvorbe a pomohli tým utvárať ucelenejší pohľad na dianie v našej akadémii. Ďakujem za čitateľský záujem a ohlas. Robiť **AKADEMIKA** pre mňa neznamena len sedieť pri počítači dlhé dni, odsúvať inú prácu, nekonečne doťahovať detaily, stres pred uzávierkou, ale predovšetkým veľa skúseností, radosť zo vzniku

každého nového čísla a príjemný pocit, keď nás všetkých zainteresovaných niekto z vás – čitateľov ocení čo i len dobrým slovom.

Redakčným perom sme sa snažili priblížiť atmosféru zahraničných návštev, a nebolo ich málo. Hrdosť nám zvýšilo podanie patentovej prihlášky, a pripravujeme ďalšie dve. Kredit sme si zvýšili účasťou na výstave **IDET** v Brne, kde sme ponúkli vlastné know-how. Úspech **AOS** sme zavřšili Študentskou vedeckou konferenciou, kde v jednotlivých súťažiach naši študenti čestne obhájili farby akadémie. Nezabudli sme sledovať aj športové úspechy našich študentov.

Žiaľ, bol to aj rok, kde sme sa opäť rozlúčili s desiatkami našich spolupracovníkov. Patrí im naša vďaka za prácu, ktorú pre **AOS** vykonali. Zaželajme im spoločne veľa úspechov v novom pracovnom živote.

PhDr. Jana VITOVSKÁ
šéfredaktorka

Z obsahu

Pol'ský veľvyslanec u nás str. 3

Spolupráca s Chorvátskou akadémiou obrany str. 4

Čriepky spomienok Stanislava Šverhu

str. 6 - 7

Futbal kadetov
str. 12

Návšteva poľského veľvyslanca

Akadémiu ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši navštívil veľvyslanec Poľskej republiky v SR pán Andrzej Krawczyk spolu s pridelencom obrany Poľska v SR plk. Zbigniewom Piaseckim. V AOS sa zoznámili so vzdelávaním a výcvikom profesionálnych vojakov a so systémom ich kariérnej prípravy.

Pracovná návšteva poľských hostí pokračovala prednáškou veľvyslanca, zameranou na bezpečnosť a obranu priestoru Strednej a Východnej Európy. Vo svojom vystúpení sa zameril na vojenské, technické a politické otázky budovania protiraketovej základne v Poľsku a pohľad Poliakov na jej existenciu v Strednej Európe. Ako uviedol veľvyslanec „Poľsko chápe základňu ako súčasť natovského programu ochrany Európy“. Veľvyslanec sa zaoberal aj vývojom vzťahov Poľska s Alianciou a Ruskou federáciou.

Prednášky veľvyslanca Andrzeja Krawczyka sa zúčastnili študenti kurzu národnej bezpečnosti, manažment kurzov centra kariérneho vzdelávania, učitelia odborných katedier a príslušníci ústavu bezpečnosti. Poľských hostí sprevádzal prorektor pre vzdelávanie doc. Ing. Pavel Bučka, CSC. (hg)

Prednáška pridelenca obrany

S prednáškou na tému „Euroatlantická integrácia Ukrajiny, vojenské hľadisko, súčasný stav a perspektívy“ vystúpil 28. mája 2009 v Kurze národnej bezpečnosti v Akadémii ozbrojených síl pridelenec obrany Ukrajiny v Slovenskej republike **genmjr. Valerij I. Borodjenko**.

Vo svojom vystúpení sa zameril na históriu vývoja vzťahov Ukrajiny a NATO, v etapách priblížil účastníkom podujatia politické a právne základy, mechanizmy a nástroje praktickej integrácie Ukrajiny do Severoatlantickej aliancie. Poukázal na začlenenie sa Ukrajiny do mnohonárodných cvičení a činností pre mier vo svete.

Genmjr. Borodjenko doplnil svoju prednášku dokumentárnym filmom o stanoviskách vedeckej, vojenskej, politickej a občianskej verejnosti Ukrajiny k perspektívam jej integrácie do euroatlantických štruktúr. Jeho prednášky sa zúčastnili príslušníci Kurzu národnej bezpečnosti, Ústavu bezpečnosti a manažmentu kurzov Centra kariérneho rozvoja AOS. Ukrajinského host'a prijal prorektor pre vojenské veci plk. gšt. Ing. Juraj Vyrostek.

Dohoda o spolupráci s NBÚ

5. júna 2009 bola podpísaná *Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi Akadémiou ozbrojených síl a Národným bezpečnostným úradom* vo vedecko-výskumnej, vzdelávacej a informačno-publikačnej činnosti.

Vo vedecko-výskumnej oblasti sa spolupráca zameriava na tvorbu vedeckej teórie bezpečnosti, riešenie konkrétnych vedecko-výskumných úloh, spoločných projektov výskumu a vývoja, organizovanie spoločných vedecko-teoretických podujatí.

Dôležitou oblasťou spolupráce je **vzdelávanie** formou aktívneho zapojenia obidvoch strán do vyučovacieho procesu, navrhovanie tém odborných prác, ich vedenie a konzultovanie a tiež príprava a vzdelávanie odborníkov úradu v oblasti počítačovej a sieťovej bezpečnosti v AOS.

Informačná a publikačná spolupráca sa zameriava na výmenu dokumentov, zborníkov a článkov z oblasti bezpečnosti a ochrany informácií, poskytovanie analytických materiálov, prispievania do odborných časopisov a využívania služieb akademickej knižnice.

Dohodu podpísali v AOS štatutárni zástupcovia obidvoch strán. Za akadémiu jej **rektor brig. gen. doc. Ing. Miroslav Kelemen, PhD.** a za Národný bezpečnostný úrad jeho **riaditeľ Ing. František Blanárik.**

Spoluprácu v ďalšom rokovaní s prorektorom pre vedu plk. gšt. Ing. Pavlom Nečasom, PhD. konkretizovali **plk. Ing. Jozef Mesároš**, námestník riaditeľa NBÚ a **plk. Ing. Vladimír Hnat, CSc.**, úsek námestníka riaditeľa NBÚ. Spolupráca sa začala naplňať zmluvnými vzťahmi a zaradením odborníkov NBÚ do kurzu CCNA (CISCO) od septembra 2009, ktorý zabezpečí Katedra Informatiky AOS. Spoločné rokovanie zahrnulo otázky kooperácie pri projekte znalostnej ochrany utajovaných skutočností a zámer vypracovať nový študijný program pre oblasť bezpečnosti a obrany.

(hg)

Záujem o spoluprácu

V mene rektora Akadémie ozbrojených síl privítal na akademickej pôde prorektor pre vedu plk. gšt. doc. Ing. Pavel Nečas, PhD. 3. júna 2009 generálneho inšpektora Ministerstva obrany Chorvátska genpor. Marijana Marekoviča s delegáciou a plk. JUDr. Lubomíra Ábela, generálneho riaditeľa sekcie kontroly – Inšpekcie Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

Chorvátski hostia sa v AOS zoznámili s vysokoškolským vzdelávaním, s kariérnou prípravou a výcvikom slovenských profesionálnych vojakov, s jej pedagogickými a vedeckými aktivitami, s cieľom nadviazania bližšej spolupráce medzi našou AOS a Chorvátskou akadémiou obrany. Záverom sa genpor. Marijan Marekovič, plk. Ivan Mikulina, plk. Ivan Beneta a kpt. Željka Ljubičić podpísali a zároveň tým „spečatili“ svoju návštevu v Kronike AOS.

Delegácia Ministerstva obrany Chorvátska pôsobila krátky čas na Ministerstve obrany SR za účelom výmeny skúseností v oblasti vykonávania kontroly a inšpekcie.

(vit)

Foto: (hg)

Predstavujeme ...

doc. RSDr.

Jozef MATIS, PhD.

vedúci

**katedry humanitných
a sociálnych vied**

Docent Jozef MATIS sa narodil 18. novembra 1952 v Spišskej Novej Vsi. Po absolvovaní Vojenskej strednej odbornej školy leteckej v Košiciach bol do roku 1994 príslušníkom ozbrojených síl. Počas vojenskej kariéry absolvoval vysokoškolské vzdelanie vo Vojenskej politickej akadémii Klementa Gottwalda v Bratislave, postgraduálne štúdium sociológie vo Vojenskej pedagogickej škole v Bratislave, doktorandské štúdium vo Vojenskej akadémii v Liptovskom Mikuláši, kde vo vednom odbore teória vyučovania vojensko-odborných predmetov tiež habilitoval.

Po absolvovaní vysokoškolského štúdia pracoval od roku 1973 vo vojenskej vysokej škole v Liptovskom Mikuláši, kde po absolvovaní postgraduálneho štúdia sociológie pracuje od roku 1994 ako vysokoškolský učiteľ. Svoju vedecko-pedagogickú a publikačnú činnosť zameril najmä na problémy profesionalizácie ozbrojených síl a vojenské povolanie, na prípravu vojenských profesionálov, na kvalitu ich života a problematiku rodiny vojenského profesionála. Z danej problematiky je autorom alebo spoluautorom trinástich publikácií a viac ako sto článkov doma i v zahraničí.

Pán docent, vo vysokoškolskom prostredí pracujete už veľmi dlho. Už niekoľko rokov ste vedúcim katedry. S akým predsavzatím ste do tejto funkcie nastúpili?

Do funkcie vedúceho katedry humanitných a sociálnych vied som nastúpil v období súbežného plnenia dvoch programov: útlmového a rozvojového. Obsahom útlmového programu bolo splnenie záväzkov voči študentom bývalej Vojenskej akadémie, ktorej bola Akadémia ozbrojených síl pokračovateľkou. Bolo potrebné ukončiť vlastný študijný magisterský program vojenskej andrago-

giky pre vojenských a sociálnej andragogiky pre civilných študentov, doktorandský program didaktika vojensko-odborných predmetov a zabezpečovať pre záujemcov rigorózne skúšky.

Hlavným obsahom rozvojového programu bola príprava výučby nových predmetov v rámci akreditovaných študijných bakalárskych programov a podieľať sa na tvorbe inžinierskych programov. Určitou ambíciou katedry bolo nájsť takú formu štúdia, ktorá by zabezpečila pre ozbrojené sily na dôstojníckych, ale i poddôstojníckych funkciách veliteľov s pedagogickou spôsobilosťou pre kvalitné vedenie vojenského výcviku.

Vedel som, že kvalitné splnenie týchto úloh s nižším počtom ľudí, bude vyžadovať vybudovanie malej, flexibilnej, modernej katedry, ktorej príslušníci budú tvoriť dobre fungujúci stmelенý tím. Podstatu musia tvoriť korektné vzťahy, otvorenosť a najmä objektivnosť v hodnotení. Veľký dôraz dodnes kladiem na osobnú zaangažovanosť každého príslušníka katedry vo všetkých oblastiach – vo výučbe, vede, publikačnej činnosti a zvyšovaní kvalifikácie, čo pravidelne vyhodnocujem. Úlohy jednotlivcom stanovujem väčšinou ako cieľ, nie ako príkaz.

Bol som si vedomý toho, že vo vojenskom výcviku v budúcnosti budú postupne nahradzované jednoúčelové tréningy viacúčelovými a veľký dôraz v ňom bude položený na využívanie informačných a komunikačných technológií. Preto bol veľký dôraz položený na vybudovanie špeciálnej učebne, vybavenej najmodernejšou didaktickou technikou, ktorá sa využíva na prípravu nielen budúcich, ale tiež súčasných veliteľov.

Humanitné a spoločenské vedy rozvíjajú nielen schopnosti pracovať s ľuďmi, viesť ich a pripravovať. Tvoria zároveň základ pre rozvoj schopnosti jednotlivca orientovať sa v bezpečnostnom prostredí. Aj preto katedra v uplynulom období venovala tejto oblasti – oblasti bezpečnosti, veľkú pozornosť a to ako v smere všeobecnej bezpečnostnej vedy (securitológie), tak aj v smere prípravy manažérov bezpečnosti. V tejto oblasti sa katedre podarilo dosiahnuť aj medzinárodné kontakty, ktoré vyústili do medzinárodnej obojstrannej mobility s vysokými školami na Ukrajine a v Poľsku.

...a naplnili sa Vaše očakávania?

Väčšina očakávaní sa naplnila. Katedra sa stala významnou súčasťou novovytvorenej vysokej vojenskej školy a svojimi aktivitami prispela k jej postupnému presadeniu sa vo vojenskej i civilnej verejnosti. Tým, že sa rezort obrany uzatvoril dovnútra, nepodarilo sa celkom presvedčiť velenie ozbrojených síl o potrebe prípravy príslušníkov silových rezortov, štátnej a verejnej správy a samosprávy v oblasti personálneho manažmentu so zameraním na: vedenie vojenského výcviku, resocializáciu jednotlivcov v nápravno-výchovných zariadeniach, prácu s klientom v čase krízy a na bezpečnostný a krízový

manažment. Táto úloha by sa naplnila akreditáciou študijného programu **vojenská andragogika**. V spolupráci s rezortom obrany a generálnym štábom sa ale podarilo otvorením doplnkového pedagogického štúdia zabezpečiť pre príslušníkov rezortu obrany získanie pedagogickej spôsobilosti pre skvalitnenie práce s ľudským jednotlivcom v rezorte a to či už v oblasti jeho vojenskej výchovy a výcviku alebo v personálnej práci s ním.

Vediete katedru, ktorá má vo svojom názve „humanitné“. Máte nejaké odporúčania pre prácu s ľuďmi?

Individuálny prístup k jednotlivcovi, korektné vzťahy, otvorenosť, pravidelné „úlohovanie“ motiváciou alebo cieľmi a najmä ľudskosť a priateľkosť. Nie som zástanca veľkých zložito štrukturovaných pracovných skupín (katedry alebo ústavy), pretože podstata riadenia takýchto kolosov je nevyhnutne byrokratická.

Kto Vám v živote dal toho najviac?

Kto iní ako rodičia, ktorí mi dali život a naučili ma si ho vážiť. Samozrejme manželka, veď mi darovala dve zdravé deti – syna a dcéru. Z inštitúcií je to armáda, v ktorej som od pätnástich rokov, a ktorá mi dala vzdelanie a dodnes mi dáva prácu. A napokon rodina v tom najširšom poňatí, ktorá mi dáva zmysel života.

Aké sú Vaše záľuby?

Práca s ľuďmi rôzneho veku, preto aj dovolenky som donedávna trávil s deťmi v detských táborech doma i v zahraničí.

Prezradíte niečo o svojej rodine?

Mám desaťmesačnú vnučku a to je v mojej rodine v súčasnosti najvyššia priorita. Konečne som pochopil, čo to je byť dedom.

Máte zlovyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Mám ich dosť, ale nebudem ich vymenovávať. Každý kto ma pozná o nich vie a tomu, kto ma nepozná, nebudem situáciu uľahčovať.

Akými hodnotami sa riadite ako vedúci katedry humanitných a sociálnych vied?

Za najvyššiu hodnotu považujem ľudský život a jeho zabezpečenie musia byť podriadené všetky vzťahy a to vzťahy medzi ľuďmi, vzťahy človeka so živou prírodou a napokon vzťahy človeka s neživou prírodou a prírodou umelou, teda technikou. Ak sa podarí táto symbióza, budú ľudia šťastní, pretože ľudský život, teda život každého z nás bude ochránený.

*Zhovárala sa
Jana VITOVSKÁ*

Čriepky spomienok Stanislava Šverhu z misie UNFICYP, Cyprus

Cyprus je tretím najväčším ostrovom ležiacim v Stredozemnom mori. Má rozlohu 9 251 kilometrov štvorcových s milión obyvateľmi. V súčasnosti je to jediné hlavné mesto v Európe, ktoré je rozdelené na dve časti - grécku a tureckú. Medzi severnou a južnou časťou ostrova sa nachádza tzv. nárazníkové pásmo (zelená línia). Toto pásmo kontrolujú mierové sily OSN - UNFICYP (United Nations Forces In Cyprus). Táto misia je jednou z najstarších mierových operácií OSN a trvá nepretržite od roku 1964. Jej cieľom a poslaním misie je udržiavať status quo vo vnútri Nárazníkovej zóny, zabezpečiť dodržiavanie prímeria medzi znepriatelenými stranami, prispieť k obnove a udržaniu práva a poriadku na ostrove a vykonávať humanitárne úlohy.

V máji 2001 do misie prišli prví príslušníci slovenských ozbrojených síl. Postupným procesom prevzali velenie v jednom z troch sektorov od príslušníkov rakúskych a maďarských ozbrojených síl. V júni 2001 sa uskutočnil oficiálny akt odovzdania Sektoru 4 slovenskému kontingentu, čím SLOVHUNCON (slovensko-maďarský kontingent) operačne plne zodpovedá za tento sektor. Po prvýkrát v histórii sa stalo, čo Slovenská republika prevzala velenie v niektorom zo sektorov misie. Sektor 4 sa nachádza na východ od hlavného mesta a má dve slovenské a jednu maďarskú rotu. Od septembra 2004 pôsobia v ňom aj dôstojníci chorvátskeho kontingentu. Veliteľstvo práporu sa nachádza v meste Famagusta.

Jedným z tých, ktorý plnil úlohy velenia mierovej misie UNFICYP bol aj **pplk. ThDr. PaedDr. Stanislav ŠVERHA, PhD.**, ktorý nám otvoril kus svojho vnútra a podelil sa s nami o nezabudnuteľné zážitky.

Hlavnou úlohou slovenských vojakov v misii UNFICYP je zabrániť obnoveniu bojov medzi cyperskými Grékmi a Turkami, zabezpečiť dodržiavanie prímeria medzi znepriatelenými stranami a prispieť k obnove a udržaniu práva a poriadku na ostrove. V marci ste sa z tejto misie vrátili. Aká bola Vaša konkrétna pracovná náplň?

Jednoducho povedané – išlo o spre-
vádzanie vojakov.

Moja pozícia bola vo Famaguste, v meste ležiacom na východnom pobreží tureckej časti Cypru. V tamojšom kempu pôsobí najväčšia časť nášho kontingentu, tam sa teda odohrávala aj najväčšia časť mojej činnosti. Tvorili ju početné stretnutia s našimi aj cudzími vojakmi, osobné rozhovory, prípravy snúben-
cov na sobáš, prípravy na krst, na birmovku, samozrejme denné bohoslužby, v nedeľu to boli až štyri omše. K mojej práci patrili aj návštevy praco-
vísk, „žehlenie“ problémov vojakov u veliteľov, pozícia „závozníka“ pri dovození vody cisternou do kempu, spoločníka pri patrolovaní, dobrovoľná služba (30 - 40 minútová) na bráne. A viete, keď desiatnikovi vo vozidle

otvára bránu vyššia hodnosť, vzbudí to nielen údiv, ale otvára to aj bránu k osobnejším životným rozmerom.

Z kempu som vyrážal aspoň päťkrát za týždeň do Nikózie – tam je veľká skupina našich ženistov, a tiež do ďalších miest, kde pôsobili naši vojaci.

Pracovný deň sa nekončil o 15.30 h a pracovný týždeň nekončil v piatok poobede. S vojakmi sme boli spolu aj neskoro večer, aj cez víkendy. Môj vek mi dáva drobné právo ľudsky sa štylizovať do úlohy „otca“. Mimochodom, v misiách všetci, aj neveriaci, volajú duchovného padre – otče, a v tejto adoptívnej pozícii som bol zasvätený do mnohých rodinných problémov, smútkov, radostí, aj tragédií. Okrem empatického vhlbenia sa do mnohých „ľudských duší“, dúfam, že som aj konkrétnym spôsobom pomohol riešiť niekedy i zdanlivo neriešiteľné situácie. Ale chápete, nemôžem sa príliš chváliť, aby sa mi to neodrávalo tam hore...

Nemal som jasné, neskúmal som kto je veriaci, kto nie, a na druhej strane bolo príjemné vidieť, že všetci vojaci mali ku mne otvorený vzťah.

Vieme, že polročné pôsobenie v tejto misii nebolo pre Vás nové. Pôsobili ste tu už pred 3 rokmi..., a opäť ste sa vrátili...

Misia na Cypre patrí k misiám, ktoré v sebe neobsahujú vnútorný konflikt. Myslím, že to je pre vojaka veľmi dôležité. Aj po ukončení misie vojak totiž potrebuje presvedčenie, že robil užitočnú prácu, že nebol v cudzej krajine v službách pochybných záujmov. Takmer všetci miestni obyvatelia Cypru našich vojakov rešpektujú, cenia si službu, ktorú vykonávajú pre bezpečnosť obyvateľov ostrova. Táto skutočnosť sa dala využiť v tom, že sme počas voľna mohli spoznávať úžasnú, takmer desaťtisíc ročnú históriu ostrova. Snažil som sa naštudovať dejiny Cypru a tlmočiť ju našim vojakom pri návšteve mnohých antických a kresťanských pamiatok. Veľmi ich to zaujímalo. Bolo príjemné vidieť ako sa z vojakov stávajú pozorní a vnímaví návštevníci archeologických oblastí.

Keby ste mohli povedať, čo Vám polročné pôsobenie v kontingente prinieslo profesijne?

Bol to predovšetkým nesmierne dôležitý pocit užitočnosti a zmysluplnosti mojej práce. Každý človek toto vedomie potrebuje.

Misia je katalyzátor. Človeka tam spoznáte za mesiac tak dobre, ako na Slovensku za tri roky. Z ľudí vzniká akýsi zvláštny typ rodiny, v ktorej sú vzťahy poznačené dynamickejšou

intenzitou. Môžete si vyskúšať, ako si dokážete uchovať svoju identitu, a zároveň sa stať kompatibilným členom tejto špecifickej spoločnosti.

Mal som možnosť komunikovať so študentmi - kresťanmi z Iránu, Nigérie, Turecka. Bol som očarený ich krásnym vzťahom k dobru, človeku, Bohu, vzťahom k Cirkvi, do ktorej patrím aj ja, ale nevnímam som tie témy až tak sviežo a životne ako som to videl u nich.

A napokon, vonku človek nie je tak agresívne atakovaný bulvárnymi médiami. Vzniká priestor pre spomienky, prehodnocovanie a nazeranie na budúcnosť.

Existuje niečo, na čo rád spomínate a zachovalo vo Vás nezabudnuteľné dojmy?

Je toho veľa. História dýchajúca Helénmi, Rimanmi, Richardom Levie Srdece, Benátčanmi... (a trošku už aj Slovákmi).

Do nášho kempu chodili na anglické bohoslužby kresťanskí študenti z miestnej univerzity (má asi 16 tisíc zvlášť moslimských študentov zo 68 krajín). Spevy a tance nigérijských študentov počas sv. omši boli pre mňa, ale aj pre našich vojakov, fantastické. Elegantné africké študentky boli niekedy pre našich vojakov väčším ťahačom na bohoslužby, ako zvony na kaplnke.

Rád si spomínam aj na *Christmas Carol Service* – Vianočnú koledovú bohoslužbu. Každá krajina, ktorá má svoj kontingent na Cypre sa mala prezentovať niekoľkými koledami. Musím neskromne povedať, že naši vojaci mali väčší úspech ako Angličania, Argentínčania, alebo Maďari. Tu sa však chcem priznať k malej diverznej činnosti. Počas vystúpenia maďarského zboru som sedel blízko vojaka, ktorý spieval veľmi falošne. Snažil som sa ho gestami povzbudzovať, že je dobrý, že má spievať ešte hlasnejšie. Nebolo to odo mňa pekné, ale podarilo sa.

...a načo by ste radšej zabudli?

Na 5. október. Vtedy nám zahynul vojak, otec dvoch detí. Na to sa nedá zabudnúť. Naopak, takéto situácie na seba nabaľujú ďalšie spomienky – na M. Hrušku, ktorý zahynul tiež na Cypre, na nášho študenta J. Skvašika, na môjho kolegu M. Štanga, ktorý zomrel medzi 42 vojakmi pri páde lietadla, ktoré zostávajú na duši človeka ako boľavá, nevy-

Stanislav Šverha so študentmi z Nigérie

liečiteľná rana. Viem, aká je v tejto súvislosti moja úloha, úloha vojenského kňaza. **V ozbrojených silách by sme si však mali uvedomiť svoj dlh zodpovednosti voči zomrelým, aj voči ich rodinám. Slávnostné pietne spomienky to nevyriešia...**

Po Vašom návrate z Cypru sa uzavrela krátka kapitola vo Vašom živote. Túžite v nej pokračovať?

V návrate na Cyprus? Ešte neviem. Potrebujem väčší časový odstup. Ale to sme už blízko témy, ktorá sa dá nazvať misijný syndróm. U mnohých vojakov sa objavuje takmer závislosť na misiách. Táto tendencia neobsahuje len splnenie poslania misie, niekedy ide skôr o útek pred niečím ťažkým, alebo nedoriešeným doma. Vznikajú potom bizarné

situácie, keď vojak zabezpečuje pokojné spolunažívanie dvoch národov, ale nedokáže zabezpečiť harmóniu vo svojej rodine. To však nie je len problém „misionárov“, stačí sa pozrieť na piatkové a nedeľné sťahovanie vojakov po Slovensku. Dúfam, že budem aj tu užitočný.

**Zhovárala sa
Jana VITOVSKÁ**

Foto: archív S. ŠVERHU

*Človek človeku človekom.
I tak by sme mohli charakterizovať poslanstvo mierovej misie Stanislava Šverhu. Možno i On a jemu podobní, svojim postojom položili základ vzájomnej pomoci i za hranicami nášho štátu.*

English Page

Proverb of the month: Make hay while the sun shines.

Meaning: If you have an opportunity to do something, do it before the opportunity expires.

Example: We've got a few days off, so let's make hay while the sun shines and do some work around the house.

Father's Day

Did you know that the concept of Father's Day was first proposed in 1909 by Washingtonian native Mrs. John B. Dodd? Her inspiration for the holiday was to honor her own father, William Smart, a Civil War veteran and single dad, widowed when his wife died in childbirth with their sixth child.

Father's Day is a day of commemoration and celebration of Dad. It is a day to not only honor your father, but all men who have acted as a father figure in your life - whether as Stepfathers, Uncles, Grandfathers, or "Big Brothers." Father's Day is celebrated the 3rd Sunday in June. So don't forget the 21st June 2009.

Useful Travel Tips

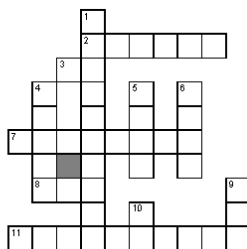
The summer holidays are just around the corner. If you are planning to go abroad, the following tips may enable you to reduce many of the potential problems you could encounter on your trip.

1. **Leave copies of your important documents** such as: tickets, drivers license, passport, visas, medical documents, prescriptions and so on with a friend just in case you need a back-up sent to you in an emergency.
2. **Familiarise yourself with any local laws** and customs of the countries to which you are travelling and follow them.
3. **Never leave your luggage unattended** in public areas especially in airports and never accept packages from strangers.
4. **Put identifying markings on the suitcases.**
5. **Don't use your home address on you luggage tags.** You don't need to let anyone know where your empty house is located.
6. **Make sure you have a signed, valid passport** (and any visas, if required).
7. **To avoid being a target of crime**, try not to wear expensive clothing and jewellery. Dress conservatively and try to blend in.
8. **Avoid travelling alone.** Always be aware of what is going on around you.
9. **Stick to the main roads and avoid taking shortcuts down narrow alleys** and/or poorly lit streets.
10. **Do NOT pull large amounts of cash out of your pocket.** This will catch attention, no matter what country you're in.
11. **Never accept gifts or packages from unknown parties** to carry out of the country and deliver or mail to someone they know.
12. **Do NOT accept drinks from anybody that you have just met.**
13. **Wherever you travel** it is always worthwhile making a note of where your local embassy is.
14. **Finally, if you do get into trouble**, contact the nearest Slovak Embassy.

Improve Your Vocabulary

Summer Words

Across

2. The month at the end of summer.
3. The book is ___ the table.
7. The time when you don't go to school.
8. How's the weather in summer?
11. A big fruit you eat in summer.

Down

1. What do you make at the beach?
4. You go to the ___ in summer.
5. What do you do at the beach?
6. The month at the beginning of summer.
9. A machine that makes you cool?
10. I ___ swimming.

Answers: 1. sandcastle 2. August 3. on 4. beach 5. swim 6. June 7. vacation 8. hot 9. fan 10. air

Confusing Words

The following words are commonly used when speaking about holidays and vacations. They are also often confused. Here is a guide to the use of these four critical words.

The word **travel** is used to talk about going from one place to another. It can be a verb, a noun or an adjective.

Example: Tom travels a lot in his job. (verb)

Travel nowadays is faster than before. (noun)

The word **trip** is used to talk about a short journey somewhere for a purpose, business or pleasure.

Example: I took a trip to the coast last weekend to relax.

A **journey** refers to the actual time spent travelling.

Example: The journey to Rome was long and tiring.

A **voyage** refers specifically to long distance travel by sea.

Example: The voyage to Japan takes about two weeks from San Francisco.

Joke of the Month

Swiss mountain guides who always do the same trails can get tired answering the same questions over and over. One time an English tourist was giving his guide an especially hard time with silly questions. They were walking through a mountain valley that was strewn with rocks, and the traveller asked, "How did these rocks get here?" "Sir," said the guide, "they were brought down by a glacier." The tourist peered up the mountain and said, "But I don't see any glacier." "Oh, really?" said the guide. "I guess it has gone back for more rocks."

Prípravil: kolektív ÚJP

Akademická knižnica

Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika

ponúka novinky knižničného fondu

Imaorsk2009/616-665

Špirko, Štefan
Základy technickej kybernetiky Štefan Špirko, Jiří Křupka

Imaorsk2009/666

Williams, Geoff
CNC robotics build your own workshop
bot Geoff Williams

Imaorsk2009/667

Slater, Neil
Mechanisms and mechanical devices
sourcebook Neil Slater, Nicholas P.
Chironis

Imaorsk2009/668

Prochnow, Dave
Lego Mindstorms NXT hacker's guide
Dave Prochnow

Imaorsk2009/669

Spong, Mark W.
Robot modeling and control Mark W.
Spong, Seth Hutchinson, M. Vidyasagar

Imaorsk2009/670

Mitzner, Kraig
Complete PCB design using OrCad
capture and layout Kraig Mitzner

Imaorsk2009/671

Poularikas, Alexander D.
Discrete random signal processing and
filtering primer with MATLAB Alexander
D. Poularikas

Imaorsk2009/672

Welch, Thad B.
Real-time digital signal processing from
MATLAB to C with the TMS320C6x
DSK Thad B. Welch, Cameron H.G.
Wright, Michael G. Morrow

Imaorsk2009/673

Softvérový sprievodca čerpaním finanč-
ných prostriedkov z fondov EÚ a z prog-
ramov štátnej podpory SR

Imaorsk2009/674-724

Matis, Jozef
Sociológia armády základy sociológie
vojny a armády pre príslušníkov Ozb-
rojených síl Slovenskej republiky Jozef
Matis, Pavol Hamaj, Mária Martinská

Imaorsk2009/725-764

Ochodnický, Ján
Rádiolokácia a rádionavigácia Ján
Ochodnický, Štefan Špirko, Gabriel
Cibira

Imaorsk2009/765

STN EN ISO/IEC 17025 Všeobecné
požiadavky na kompetentnosť skúšob-
ných a kalibračných laboratórií

Imaorsk2009/766

STN ISO 690-2, Informácie a dokumen-
tácia. Bibliografické citácie Časť 2 Elek-
tronické dokumenty alebo ich časti

Imaorsk2009/768-769

Kovačič, Vincent
Psychológia manažmentu jeho metódy,
ich aplikácia a sociálnopsychologický
výcvik Vincent Kovačič

Imaorsk2009/770

Vyhňalová, Michaela
Kvalita života, životný štýl a psycholó-
gia zdravia Michaela Vyhňalová

Imaorsk2009/771-773

Škvrnda, František, 1952
Slovenská vojenská sociológia na za-
čiatku 21. storočia (k 15 rokom pôsob-
enia vojenskej sociológie v samostatnej
Slovenskej republike) František Škvrnda
a kolektív

Imaorsk2009/774-775

Štefanský, Michal, 1943
Studená vojna Slovensko 1946-1954
Michal Štefanský

Imaorsk2009/776-777

Vojenské dejiny Slovenska 1939-1945
František Cséfalvay ... [et al.] V. zväzok

Imaorsk2009/779

Debrecéniová, Janka
Čo (ne)vieme o diskriminácii Janka
Debrecéniová

Imaorsk2009/780

Debrecéniová, Janka
Antidiskriminačný zákon Komentár
Janka Debrecéniová; [predhovor: Šarlota
Pufflerová]

Imaorsk2009/781

Hargaš, Libor
Optimalizácia obrazovej informácie pre
prenos a archiváciu v komunikačnom
systéme autoreferát dizertačnej práce
Libor Hargaš; [školiteľ Miroslav Hrian-
ka; oponenti Linus Michaeli, Róbert
Hudec, Jan Židek]

Imaorsk2009/782-783

Hovanec, Marek
Metódy zvýšenia efektívnosti rádiového
spojenia dizertačná práca Marek Hova-
nec; školiteľ Martin Marko

Imaorsk2009/784

Pavlov, Štěpán
Analýza prenikania podkalibrovej strely
pancierom doktorandská dizertačná
práca Štěpán Pavlov; školiteľ Peter
Droppa; školiteľ špecialista Peter Kápol-
ka

Imaorsk2009/785

Matoušek, Zdeněk
Analýza priestoru detekcie v rádiotech-
nickom prieskume habilitačná práca
Zdeněk Matoušek

Imaorsk2009/786

Mobilný prehľadovo-riadiaci 3D rádio-
lokátor stredného dosahu štúdia realizo-
vateľnosti [vedúci spracovateľ Ján
Ochodnický; členovia Jozef Jakub, Pavel
Bučka, Zdeněk Matoušek, Zdeno Baráni,
Gabriel Cibira]

Imaorsk2009/787

Mobilný prehľadovo-riadiaci 3D rádio-
lokátor stredného dosahu štúdia realizo-
vateľnosti [vedúci spracovateľ Ján
Ochodnický; členovia Jozef Jakub, Pavel
Bučka, Zdeněk Matoušek, Zdeno Baráni,
Gabriel Cibira]

Imaorsk2009/790

Polanski, Roman
Pianista videodisk =The pianist režie
Roman Polanski

Pripravila: M. KADRLIAKOVÁ

Akcie na september

- ✚ 2. 9. otvorenie zimného semestra akademického roka 2009/2010, (spojené so 65. výročím SNP a 17. výročím prijatia Ústavy SR – rozkazy prezidenta SR), aula 08.00 h, po otvorení zápis do jednotlivých ročníkov bakalárskeho štúdia,
- ✚ 3. 9. otvorenie medzinárodného kurzu pre štábných dôstojníkov (ISOC), zodpovedá riaditeľ centra ďalšieho vzdelávania,
- ✚ 7. – 10. 9. odborný kurz „Doplňujúce pedagogické štúdium pre absolventov vysokých škôl technického zamerania“ (3. semester), organizuje katedra humanitných a sociálnych vied,
- ✚ 7. – 11. 9. odborný kurz „Odborná spôsobilosť elektrotechnikov pre potreby OS SR“, organizuje katedra elektroniky,
- ✚ 16. – 18. 9. odborný kurz „Doplňujúce pedagogické štúdium pre absolventov stredných priemyselných a odborných škôl s maturitou“ (1. semester), organizuje katedra humanitných a sociálnych vied,
- ✚ 21. 9. Deň OS SR (rozkaz prezidenta SR), aula, 07.15 h,
- ✚ 21. – 25. 9. odborný kurz „Cisco sieťová akadémia – CCNA Exploration“ (1. semester), organizuje katedra informatiky,
- ✚ 21. 9. – 2. 10. odborný kurz „Správa registratúry pre zamestnancov v štátnej a verejnej správe“, organizuje oddelenie bezpečnosti a OUS,
- ✚ 22. – 24. 9. odborný kurz „Použitie globálnych navigačných systémov GPS“, organizuje katedra elektroniky,
- ✚ 22. 9. športový deň rektora AOS pri príležitosti Dňa OS SR, organizuje ÚTVaŠ, účasť zamestnanci a študenti,

✚ 22. 9. odborný kurz „Pribeh správneho konania v praxi“, organizuje katedra manažmentu,

✚ 23. – 25. 9. vedecko-odborná konferencia „Manažment – teória, výučba a prax 2009“, organizuje katedra manažmentu, miesto konania - Repiská,

✚ 21. – 23. 9. odborný kurz „Doplňujúce pedagogické štúdium pre absolventov vysokých škôl technického zamerania (1. semester), organizuje katedra humanitných a sociálnych vied.

(vit)

Z redakčnej pošty

Slovenský Červený kríž, územný spolok LIPTOV so sídlom v Liptovskom Mikuláši nám s potešením oznámil, že náš zamestnanec

Ing. Václav Králík, PhD.

je 10-násobným príspevkovým darcom krvi.

Slovenský Červený kríž mu za tento hlboký ľudský postoj v máji 2009 udelil **BRONZOVÚ PLAKETU prof. MUDr. Jana Janského.**

Dovoľte nám, aby sme Ing. Králíkovi v mene nás všetkých poďakovali, vyjadrili náš obdiv, úctu a vďaku.

(vit)

Ústredná vojenská nemocnica v Ružomberku sa stala fakultnou

Do siete fakultných nemocníc na Slovensku je od 3. júna 2009 zaradená aj Ústredná vojenská nemocnica SNP v Ružomberku (ÚVN). Oznámil to jej **riaditeľ Igor Čombor** počas slávnostného podujatia, ktoré sa v Ružomberku konalo pri tejto príležitosti. Označil to za významný medzník v histórii ružomerskej nemocnice. *"Stálo nás to nemálo síl, no naša dobrá spolupráca s Katolíckou univerzitou v Ružomberku (KU) Fakultou zdravotníctva (FZ) sa zúročila do*

postavenia, ktoré nemocnici pomôže naplno rozvíjať medicínsku vedu a výskum." Štatút fakultnej nemocnice prinesie ÚVN najmä prehĺbenie kontaktov a väčšie zázemie na uskutočňovanie kvalitných medzinárodných vedeckých projektov a úloh.

Fakulta zdravotníctva KU chce v nasledujúcom období požiadať o akreditáciu v treťom stupni vzdelávania, preto bola nevyhnutná transformácia postavenia ÚVN. Podľa dekana Fakulty zdravotníctva KU prof. Antona Lacka je uvedený proces dôležitý z niekoľkých dôvodov: *"Aby sa jednotlivé klinické pracoviská fakultnej nemocnice mohli v plnom rozsahu venovať vedecko-výskumnej činnosti a aby mohla prebiehať predgraduálna a postgraduálna výchova s možnosťou udeľovania pedagogických a vedeckých hodností - doktor, docent a profesor,"* uviedol. Význam vidí aj v podpore vojenského zdravotníctva a jeho výskumu, ktoré by mohli byť podkladom pre výučbu na iných vysokých školách.

Fakulta zdravotníctva KU vznikla v roku 2005, jej predchodcom bol Ústav zdravotníctva. Vzdelávanie v dennej a externej forme uskutočňuje na šiestich katedrách a dvoch subkatedrách, praktická výučba prebieha v klinickom pracovisku - ÚVN. V akademickom roku 2008/2009 na FZ študuje v bakalárskom a magisterskom stupni v odbore ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia vyše 1 100 študentov.

ÚVN je najväčším vojenským zdravotníckym zariadením na Slovensku. Od roku 1994 je príspevkovou organizáciou, jej zriaďovateľom je Ministerstvo obrany SR. Nemocnica je pavilónového typu, v piatich lôžkových nemocničných pavilónoch má rozmiestnených vyše 400 lôžok. Pacienti môžu využívať zdravotnícku starostlivosť v 30 odborných oddeleniach, 18 lôžkových a 12 nelôžkových.

Mgr. Vladimír BUZNA
ÚVN Ružomberok

Pol'ná omša

3. júna 2009 uskutočnili kadeti a velitelia Školských jednotiek Akadémie ozbrojených síl turistický pochod na symbolický cintorín na Ostredok (1211 m) v Nízkych Tatrách. Pochod sa uskutočnil na pamiatku čat. **Janka Skvašíka** študenta Vojenskej akadémie, ktorý v roku 2000 zahynul v Širokej doline počas presunu z Liptovského Mikuláša cez hrebeň Nízkych Tatier do Vojenského výcvikového priestoru Lešť.

Na symbolickom cintoríne pri pamätnej tabuli čatára Skvašíka celebrol polnú omšu vojenský duchovný pplk. Stanislav Šverha. Pripomenul obete vojakov, ktorí pri výkone svojich povinností prišli o to najcennejšie. Prítomných vyzval k modlitbe za zomrelých, aj za tých, ktorým najviac chýbajú. (hg)

Jazykové okienko

Menovať alebo vymenovať?

Slová **menovať** a **vymenovať** patria do slovnej zásoby spisovnej slovenčiny a každé z nich má presne vymedzenú obsahovú náplň. K chybám, t. j. k nespisovnému vyjadrovaniu dochádza vtedy, ak si tieto slová a ich významy začneme zamieňať. V najnovšom vydaní našej základnej kodifikačnej príručky - Krátkom slovníku slovenského jazyka nájdeme presný opis významu obidvoch uvedených slovies.

Sloveso **menovať sa** používa vo význame „**uvádzať, uviesť menom**“ (napr. menovať niekoho na prvom mieste; menovať niekoho medzi neprijatými uchádzačmi) a má aj význam „**volať, nazývať**“ (napr. menovať veci pravým menom; menuje sa po ňom táto ulica).

Na vyjadrenie významu „**poveriť funkciou**“ máme v spisovnej slovenčine predponové sloveso **vymenovať**. Od tohto dokonavého slovesa odvodzujeme nedokonavú podobu **vymenúvať** a od nej prídavné meno **vymenúvací**. Toto prídavné meno sa najčastejšie uplatňuje v spojení s podstatným menom dekrét. To znamená, že **nesprávne vyjadrenia typu *menoval ho za svojho nástupcu, menovali ho do vedúcej funkcie, menovali ho za profesora, menujem Vás za člena tejto komisie, odovzdali mu menovací dekrét, prevzal si menovací dekrét*** treba v ústnych a písomných prejavoch nahradiť náležitými výrazmi: **vymenoval ho za svojho nástupcu, vymenovali ho do vedúcej funkcie, vymenovali ho za profesora, vymenúvam Vás za člena tejto komisie, odovzdali mu vymenúvací dekrét, prevzal si vymenúvací dekrét.**

(Zdroj: JÚLŠ SAV)

(vit)

Majstrovstvá OS SR „Železný muž“

Na začiatku mesiaca júna sa na Lešti uskutočnili už tradične majstrovstvá ozbrojených síl vo viacboji nazvanom aj „Železný muž“. V priestoroch výcvikového strediska na Lešti sa zišlo 23 najsilnejších a najzdatnejších príslušníkov OS SR, ktorí si zmerali svoje zručnosti a telesnú zdatnosť v rôznych netradičných disciplínach (zhyby na hrazde, ťahanie auta, prenášanie bremena, držanie bremena v upažení, šplh, beh na 3 km), v ktorých dominovali sila, vytrvalosť a psychická odolnosť voči únave pri plnení náročných disciplín pripravených organizátormi. Staronovým víťazom tejto súťaže sa stal **por. Bc. Tomáš Bibík** (na obr. dole) súčtom bodov 186 (v minulom roku končiaci AOS). V tomto roku zastupoval našu akadémiu iba jeden študent druhého ročníka **voj. Martin Lukáč**. Napokon sa medzi top najlepších nedostal a ziskom 75 bodov skončil na 17. mieste.

Futbalový turnaj kadetov

Druhý júnový týždeň študenti akadémie zorganizovali futbalový turnaj medzi ročníkmi na veľkom ihrisku v priestoroch ústavu telesnej výchovy a športu. Po jeho otvorení v prvom kole sa proti sebe postavili družstvá štvrtého (Gerlach) a tretieho (Ďumbier) ročníka. Viac gólov sa podarilo vsietiť tretiakom a zvíťazili v pomere 2:1. V druhom kole nastúpili družstvá štvrtého a druhého (Chopok) ročníka. Viac gólových príležitostí využili štvrtáci a zvíťazili 3:2. V poslednom kole nastúpili tretiaci proti druhákovi, ktorí vsietili 9 gólov a iba jeden dostali. A tak napokon organizátorka turnaja, študentka 3 ročníka Erika Oravcová odovzdala najväčší pohár svojim spolužiakom z tretieho ročníka. O dodržiavanie pravidiel sa postarali profesionálni rozhodcovia Tomáš Balázsik a Eva Pilšáková.

Víťazné družstvo tvorili študenti: **voj. Boris Novotný – kapitán**, voj. Miroslav Lonský, voj. Tomáš Vlnka, voj. Martin Lietavec, voj. Viliam Paholík, voj. Vladislav Kováč, voj. Peter Repáň, voj. Tomáš Siksa, voj. Matej Targoš, voj. Ladislav Bránik, voj. Róbert Pfeffer, voj. Miroslav Gahér, voj. Vladimír Kulpa, voj. Matúš Gavaj. Na **druhom** mieste skončili druháci pod vedením kapitána **vojaka Michala Mikulu** a na **tretom** mieste skončili štvrtáci vedení kapitánom **vojakom Tomášom Masárom**.

(lívta)

